Radziejowskiego Mich. Stef. Prymasa Uniwersał
zwołujący sejmiki i sejm konwokacyjny.

MICHAEL STEPHANUS

S. R. E. Tit. S. MARIÆ de Pace Presbyter

CARDINALIS RADZIEIOWSKI,

ARCHIEPISCOPUS GNESNENSIS,
Legatus Natus, Regni Poloniæ, & Magni Ducatus
Lithvaniæ Primas, Primusq; PRINCEPS.

roku 1696.

WSzem wobec/ y káżdemu zosobna/ komu o tym wiedzieć należy/ osobliwie Jáśnie Wielmożnym/ Wielm: JchMćiom Pánom Senatorom y Dignitarzom/ Vrzednikom/ y wszystkim Stanu Rycerskiego Obywatelom Koronnym/ y Wielkiego X. Litewskiego/ Moim wielce Mći Panom y Bráći/ przy zaleceniu Bráterskich checi/ y powolnośći moich/ do wiádomośći podáie.

BOskiey dispozycyey/ ktorá perpetua vicissitudine, podáie y odbiera Krolow/ ták sie podobáło; że wyniozszy ad Summum Culmen Sławe y Fortune Tey Rzeczypospolitey pod Waleczna Reka Naiaśnieyszego Krolá Je°Mći JANA III. niechćiáłá mieć ták szczesliwego Panowánia perennem & immortalem, czego wszyscy życzylismy/ statum, ále powszechnym śmiertelnośći prawem/ tákowego Nam odebráłá Páná/ ktory meritis ku tey Oyczyźnie dies, & triumphis computando annos, wszystkim Narodom podziwieniem/ Nieprzyiaćielowi postráchem; cáłemu Chrześćiáństwu zászczytem/ Oyczyźnie iedyna był in prosperis ozdoba/ & in adversis obrona. Jm tedy znácznieysza strátá/ tym wiekszy żal káżdego z nas sercá przenikáć muśi; ile że in medio ardore ćiezkiey dokończenia woyny postrádáliśmy jam subjugandæ Domitorem Agamemnona Troiæ. A lubo zeyśćie ták sławnego ná cáły świát KROLA ledwo prawdziwa názwáć sie może śmierćia/ dla nieśmiertelnych dźieł/ y ákcyi/ ktore żyć niepochybnie beda in memoria hominum, & æternitate rerum; iednákże z powinnośći y władzy Vrzedu mego Prymácyálnego/ dawnych trzymáiac sie zwyczáiow/ zá Rádá/ y zdániem JchMćiow Pánow Senatorow/ non pauco numero do Wárszáwy protunc zgromádzonych/ donoszę wszystkim Stanom Rzeczypospolitey Koronnym y W. Xiestwa Litewskiego/ iáko pomieniony Krol Je°Mość Pan Nasz pełen curarum & solicitudinis Dobrá pospolitego/ wybieráiac sie w Ruskie Kráie dla wczesnych ná teráźnieysza Kámpánia dispozycyi w Wilánowie dniá śiedmnastego Mieśiacá Czerwcá/ o godźinie dźiewiatey po południu ostátni żyćiá swego złożył depozyt. Stosuiac sie tedy do Rády y zdánia tychże JchMćiow Pánow Senatorow/ á niemniey Prawom y zwyczáiom dawnym insistendo, Seymikom po Woiewodztwách Ziemiách y Powiátách/ ták w Koronie/ iáko y w Wielkim Xiestwie Litewskim/ dźień dwudźiesty śiodmy Mieśiacá Lipcá/ w Roku teráźnieyszym Tyśiacnym Sześćsetnym Dźiewiećdźieśiatym szostym náznáczam. Xiestwu zás Oświećimskiemu y Zátorskiemu tákże Ziemi Hálickiey/ Dźień dwudźiesty Mieśiacá tegoż. Woiewodztwo iednák Mázowieckie/ Seymiki swoie pártikulárne ná mieyscách zwyczáynych w Ziemiach dniá śiedmnastego Mieśiacá Lipcá/ pospołu z Woiewodztwem Podlaskim odprawowáć bedźie. A Generálnemu w Wárszáwie ná dźień pomieniony dwudźiesty śiodmy tegoż Mieśiacá náznáczam. Woiewodztwá zás y Ziemie Pruskie według zdánia JchMćiow Pánow Woiewodow támecznych/ pártikulárne Seymiki mieć beda. A Generalnemu Seymikowi tychże Ziem Pruskich/ podług alternaty dźień tenże dwudźiesty śiodmy Mieśiacá Lipcá w Málborku náznáczam. Konwokácya zás Generálna dniá

A dwudzie-

dwudzieſtego dziewiątego Mieśiącá Sierpniá/ w Roku teráźnieyßym ſkłádam/ y ninieyßym intimuię Vniwerſałem. A że wßyſtkich Conſultácyi publicznych felicitas ná ſpolney zgodzie y ßczerey między Stanámi Rzeczypoſpolitey konfidencyi záwiſłá/ żądam y upominąm per amorem Patriæ, ábyśćie Waßmość Mći Pánowie/ wßyſtkie ſimultates, y prywátne vrázy/ dobru poſpolitemu/ z ktorego káżdy æqualiter participat, dárowawßy/ ſáme tylko cáłość Oyczyzny/ konſerwácyą Swiątnic Boſkich/ y miłych Swobod/ ſanguine Majorum nábytych integritatem, wźieli przed ſię/ przykłádem Spártháńſkiey Rzeczypoſpolitey/ ktorą ſtráćiwßy Wálecznego ad Thermopylas Wodzá/ zgodą zobopolną publicum vulnus vleczyłá. Będźie do tey nápráwienia konfidencyi nie máłe momentum; kiedy z WMćiow MM Mći Pánow/ káżdy przeyrzy ſię in ſpeculo præſentis Statûs, y obaczy teráźnieyßą faciem Rzeczypoſpolitey; iáko to Woyná wielká/ y niebeſpieczna/ ſine omni nervo belli trahitur bárdźiey/ ániżeli geritur. Woyſká od kilku lat niepłátne/ rarusque apud Signa Miles, żadną Vniwerſałow Hetmáńſkich oſtrośćią vtrzymáć ſię ná głodnym pográniczu ſine ſtipendio nie może. Szaniec Troycy Swiętey efficaciſſimum frenum śćiśnienia Fortecy Kámienieckiey/ y támtego Kráiu pierwßa zaſłoná/ obpenuriam annonæ, y należytey prowizyey (iáko przeſtrzegáć raczy Jáśnie Wielmożny J.M. Pan Káßtellan Krákowſki czuyny Wodz) præſidiarios pożywić y vtrzymáć juſto numero nie może. Tenże defectus premit inße præſidia Wołoſkie; iáko to Szocáwy/ Niemcá/ Soroki/ Kámpelongu/ Drágomierny/ y innych/ ktorym nie odwłoczny pośiłek obmyślić potrzebá. Nie mnieyßą requirit konſiderácyą Artyllerya Koronna/ ktora ſámą Quártą tempore pacis ordinowána pod czás Woyny żadną miárą ſubſiſtere nie może. Więc y vtrzymánie Kozakow in obſequio Rzeczypoſpolitey podáie ſię należytemu reſpektowi; á to dla konſerwácyi competentis Dominij nád tym Narodem. Tákże præſidium Stołecznego Miáſtá Krákowá/ Malborku/ y Pucká pográniczných Fortec/ ponieważ ſkarb Koronny ex ordinarijs proventibus ſufficere temu nie może. Dla czego wßyſtkich WMśćiow MM. Pánow ták Senatorij iáko też Equeſtris Ordinis Powagą Prymácyálną żądam/ y miłośćią Oyczyzny obowięzuię/ ábyśćie wprzod ná Seymiki Woiewodztw y Ziem ſwoich/ á potym ná przyßłą da Bog Konwokácyą wcześnie ziáchawßy/ pomyślili o nieodwłocznych ſpoſobách rátowánia Oyczyzny; á w niey zdrowia y fortun ſámych WMśćiow MM. Pánow. Te záś niepochybnie ſkuteczne ználeść ſię mogą/ kiedy WMść MM. Pánowie ná przyßłą Konwokácyą Jch Mśćiow Panow Poſłow cum facultate podatkowánia według zwyczáiu przeßłych Konfederácyi wyślećie ſufficienter inſtructos. Interim gdźiekolwiek zátrzymáne Podátki z przeßłych vchwał Seymowych álbo ad rationem przyßłych vchwalone/ przez miłość Oyczyzny proßę & obteſtor, ábyśćie WMść MM. Pánowie prędkim onych wydániem langvidas ſpes teſkniącego bez płacy Woyſká pośilić/ y do woiennych ná teráźnieyßą Kámpánią operácyi záchęćić chćieli. Do czego potrzebna rozumiem bydź ná Seymikách z Pánami Poborcámi calculácyą, á żeby ſię z percept Podatkowych ráchowáli/ retentá windikowáli y nieodwłoczną Pánom Deputatom Woyſkowym czynili exſolucyą. A ponieważ interveniente wßelákich jurisdictij y ſądow juſtitio, według dawnego zwyczáiu/ Sędźiow Kápturowych ná przyßłych WMć MM. Pánowie zechcećie obráć Seymikách; tedy ná przyßłey Konwokácyi należyty Rząd y beſpieczeńſtwo tychże Kápturow dla vtrzymania ſpráwiedliwośći/ ktora ieſt conſervatrix Regnorum; tákże ſtánowienia Kontráktow/ zapiſow czynienia/ y leżenia Xiąg Grodzkich porządek námowiony będźie. Ná teyże Konwokácyi beſpieczeńſtwo gránic ták Koronnych iáko y W. Xieſtwá Litewſkiego á oraz potwierdzeniu Pactorum z Kolligatámi y Páńſtwy ſąśiedzkiemi przez Poſelſtwá ma bydź proviſum, á żeby tym ſpokoyniey przyßła odpráwić ſię mogłá Elekcya. Więc y ſámey Elekcyey porządek y beſpieczeńſtwo/ tákże cokolwiek do popráwy rządu/ nápráwienia exorbitáncyi y zátrzymánia Praw y Swobod náßych będźie należało/ ná teyże Konwokácyi ex communi conſenſu námowiono bydź ma. Interim ieżeliby ſię ludźie ſwawolni y kupy iákie práwem zákazáne ad offenſam publicæ ſecuritatis zgromadzáły y znáydowáły/ proßę y nápominam JchMćiow Pánow Woiewodow y Stároſtow Sądowych Koronnych/ y W. Xieſtwá Litewſkiego/ áby z powinnośći Vrzędow ſwoich do tákowey poſkromienia licencyi/ gotowymi byli. Owßem y to do vwagi

WMćiom

WMćiow MM Pánow podáie/ áby ná tychże przyßłych Seymikách po Woiewodztwách/ Ziemiách y Powiátách ſpoſob ná pohámowánie wßelkiey ſwawoli był namowiony/ ſub ratihabitione przyßłey Konwokácyey. Proße tákże y nápominam Jch Mćiow Pánow Woiewodow y Stároſtow pogránicznych Koronnych/ y W. Xieſtwá Litew: tákże Miáſtá pograniczne/ y Portowe vpominam/ áby ludźi Cudzoźiemſkich bez paßportow do Korony/ y W. Xieſtwá Litewſkiego przeieżdżáiacych/ nie pußczáli. Poſłowie tákże od ktorychkolwiek Pánow cudzoźiemſkich/ ieżliby ku gránicom zbliżáli/ aby onich do mnie znáć dawáli niemießkánie/ y do informácyey moiey tychże Poſłow ná granicach zátrzymáli/ proße/ y nápominam. Cokolwiek záś w tym Vniwerſale ſpraw Rzeczpoſpolita záchodzacych WMśćiom MM. Pánom donoße/ to áby zá máterya Radom służyło pomienionym Seymikom y do innych Ziázdow nie dawáłá ſie okázya/ z powinnośći mieyſcá mego Prymácyalnego/ proße y żadam W. MM. Pánow. A iákom zá fundáment ßcześliwych Konſultácyi położył zgode y miłość/ ták iterato obteſtor, ábyśćie WMć MM. Pánowie wßelákie niechęći y prywatne diſſidia, iáko doświadczone ginacych Páńſtw exitia, od publicznych obrad oddaliwßy ßczera tylko y żadnemi intereſſámi nie zárážona Boni Publici curam, y cokolwiek do popárćia woyny/ vkontentowánia świetey z Kolligátámi Ligi/ zátrzymánia Woyſk in obſequio Rzeczypoſpolitey/ repreſſyey nieprzyiaćielá Krzyżá Swietego/ y pomnożenia Chwały Boſkiey/ należeć bedźie/ wźieli przed ſie. A ia quod mei muneris, Máieſtatowi Boſkiemu ſupplikowáć bede/ áby wßyſtkie Rády y ſtáránia WMśćiow MM. Pánow około Dobrá Poſpolitego ßcześćił y błogoſłáwił/ y te in publico luctu Oyczyzne zoſtáiaca miał w ſwoiey protekcyi. Co áby ták w Koronie iáko y w Wielkim Xieſtwie Litew: káżdemu dowodniey conſtare mogło/ te Wiádomość po Woiewodztwách/ Ziemiách/ Powiátách/ y w Grodách publikowáć zlecam y po Vrzedách do ktorych to należy/ żadam y vpominam. Ten záś moy Vniwerſał z podpiſem reki y z przyłożeniem Pieczęći moiey zá zdániem JchMćiow Pánow Senátorow Duchownych y Swieckich ná ten czás bedacych/ Jáśnie Wielebnych JchMćiow Xieży Stániſłáwá z Lubráńcá Dabſkiego/ Kuiáwſkiego y Pomorſkiego; Stániſłáwá Witwickiego Poznáńſkiego; Andrzeiá Załuſkiego Płockiego/ Opátá Wachockiego; Janá Stániſłáwá Zbaſkiego Wármińſkiego y Sámbinſkiego; Mikołaiá Popłáwſkiego Jnflanckiego y Piltinſkiego Biſkupow. Jáśnie Wielmożnych JchMćiow PP. Stániſłáwá Máłachowſkiego Káliſkiego/ Stároſty Łukowſkiego; Janá Odroważa Pieniażká Sieradzkiego; Ráphałá Leßczynſkiego Łeczyckiego y Generałá Woiewodztw Wielgopolſkich; Marćiná Rackiego Kiiowſkiego Generałá Artileryi Koronney; Márká Mátczyńſkiego Ruſkiego/ Stároſty Bełſkiego Kubießowſkiego; Janá Korwiná Kráſinſkiego Płockiego/ Stároſty Wárßáwſkiego; Alexándrá Załuſkiego Ráwſkiego/ Fráńćißká Felkierzaumb Jnflánckiego/ Stároſty Ráygrodzkiego Woiewodow. Fráńćißká Gáłeckiego Poznáńſkiego/ Stároſty Bydgowſkiego; Alexándrá Szczeſnego Lipſkiego Sieradzkiego/ Stároſty Ráwſkiego; Jerzego Towiáńſkiego Łeczyckiego/ Fráńćißká Grzybowſkiego Jnowłocłáwſkiego/ Hieronimá Załuſkiego Ráwſkiego. Wielmożnych Janá Czernego Sadeckiego; Jákubá Błeßynſkiego Miedzyrzeckiego; Krzyßtofá Skárbká Hálickiego Kaßtelanow. Jáśnie Wielmożnych Stániſłáwá Lubomirſkiego/ Márßáłká Wielkiego Koronnego/ Stároſty Spiſkiego; Dominiká Xiażećiá Rádziwiłá/ Kánclerzá Wielkiego W. Xieſtwá Litewſkiego/ Stároſty Rádomſkiego; Károlá Tárłá Podkánclerzego Koronnego Károlá Xiażećiá Rádźiwiłá Podkánclerzego W. Xieſtwá Litew: Stároſty Przemyſłkiego; Hieronimá Lubomirſkiego/ Podſkárbiego Wielkiego Koronnego/ Stároſty Ryczywolſkiego; Alexándrá Sápiehy/ Márßáłká Nadwornego W. Xieſtwá Litewſkiego Stároſty Wołpinſkiego/ podáie y do Grodu poſyłam. Dan w Wárßáwie dniá dwudźieſtego ſiodmego Mieśiacá Czerwcá Roku M. DC. XC. VI.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0010407